

MESTO BANSKÁ BYSTRICA

Otvorené vládnutie na miestnej úrovni - Banská Bystrica

Akčný plán

Obsah

Úvod	3
Závazky.....	4
Závazok 1:	4
Závazok 2.....	11

Úvod

Obdobie prvého akčného plánu otvoreného vládnutia v samospráve Banská Bystrica je 1 rok (8/2021-8/2022). Cieľom akčného plánu počas 1-ročného obdobia je zoznámiť sa s procesom otvoreného vládnutia a nastaviť systém využívania princípov otvoreného vládnutia, v rámci procesov (projektov) tvorby politík na Mestskom úrade v Banskej Bystrici. Dôraz bude kladený na oblasti, ktoré sú kľúčové pre obyvateľov, napr. územné plánovanie, tvorba rozvojových stratégií a koncepcií, vrátane environmentálneho rozvoja. Systémom otvoreného vládnutia máme v akčnom pláne na mysli oblasti participatívnych, komunikačných a informačných procesov.

Cieľom akčného plánu je takisto posilniť zručnosti, schopnosti a postoje zamestnancov úradu k podpore rozvoja otvorenej samosprávy a podporiť kontinuálnu a systematickú prácu na rozvíjaní stratégie otvoreného vládnutia v samospráve Banskej Bystrice.

Závazky

Závazok 1:

Nastavenie, resp. inštitucionálne zlepšenie, aplikácie systému otvoreného vládnutia v procesoch územného, strategického plánovania a environmentálneho spravovania mesta a budovanie kapacít zamestnancov Mestského úradu Banská Bystrica v aplikácii systému otvoreného vládnutia

1.1. Opis konkrétnej akcie, ktorú záväzok dosiahne

Posilnia sa zručnosti, schopnosti a postoje zamestnancov MsÚ pri aplikovaní princípov otvoreného vládnutia. Vzniknú inštitucionálne vylepšenia pre podporu využívania princípov otvoreného vládnutia v procesoch územného a strategického plánovania a environmentálnej správy mesta.

1.2. Časový horizont:

September 2021 - August 2022

1.3. Vedúci implementačný samosprávny orgán

Oddelenie/odbor
Kancelária prednostu
Odbor rozvojových aktivít mesta, Oddelenie územného plánovania a architektka mesta, Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev
Kancelária primátora
Koordinátor/ka pre participáciu/otvorené vládnutie

1.4. Zástupcovia mimovládneho sektoru, ktorí budú zapojení do implementácie

Organizácie a iní zainteresovaní aktéri

Vybraní externí experti/občianski aktéri - experti na jednotlivé oblasti otvoreného vládnutia a relevantného vzdelávania, ktorí budú poskytovať odbornú podporu pri realizácii tohto záväzku.

1.5. Opis záväzku/popis problému, na ktorý záväzok reaguje

Záväzok reaguje na problém deficitu kultúry otvoreného vládnutia a využívania jeho systému (princípy ako participácia, komunikácia, transparentnosť/informovanie), konkrétne v rámci procesov a tvorby politík v oblastiach, ktoré sú kľúčové pre obyvateľov a celkový rozvoj mesta. Ide o také oblasti, ako sú územné plánovanie, strategické plánovanie, environmentálne spravovanie a procesy, ktoré majú vplyv na životné prostredie. Tieto procesy sa vyznačujú komplexnosťou nielen v ich obsahovom zabezpečení, ale aj procesuálnom. Aplikácia princípov otvoreného vládnutia v týchto oblastiach je deficitná, dopadom čoho vznikajú prekvapenia, frustrácie, polarizácia, prípadne aj hnev - teda faktory, ktoré môžu negatívne dopadať na vzťah samosprávy a obyvateľov a perspektívny rozvoj otvoreného vládnutia a celkovo rozvoja mesta.

1.6. Status quo/popis aktuálnej situácie

V súčasnosti sa čoraz častejšie stretávame s tým, že samospráva aplikuje princípy otvoreného vládnutia. Avšak nie vždy je aplikácia týchto princípov - napr. participácia, komunikácia a transparentnosť – zvládnutá, aj v dôsledku nedostatočných zručností, schopností a postojov pre aplikovanie princípov otvoreného vládnutia. Napr. v oblasti participácie, napriek tomu, že existujú rôzne nástroje zapájania verejnosti, realita ukazuje na nie vždy správne aplikované participatívne postupy. V oblasti komunikácie vnímame poddimenzovanosť komunikačného kanálu a dialógu občan - Mesto – odborníci (príp. medzi jednotlivými oddeleniami) a absentujúcu komunikačnú stratégiu, čoho dopadom môže byť aj vznik napätých vzťahov. V oblasti transparentnosti tiež vnímame priestor pre rozširovanie ponuky otvorených informácií a celkovo rozvoj systému informovania občanov. Deficit využívania princípov otvoreného vládnutia je evidentný najmä v politikách a procesoch kľúčových pre obyvateľov - územné plánovanie, strategický rozvoj, procesy s dopadom na životné prostredie.

1.7. Popis záväzku, jeho prínos a celkový cieľ

Cieľom záväzku je nastaviť a zlepšiť systém otvoreného vládnutia a posilniť zručnosti, schopnosti a postoje zamestnancov Mestského úradu pre aplikovanie otvoreného vládnutia. To bude zahŕňať: Vytvorenie a pravidelné stretávanie sa analyticko-pracovnej skupiny zloženej z úradníkov, ktorí budú - v rámci konkrétnych živých, príp. práve realizovaných, procesov/projektov v oblasti územného a strategického plánovania a environmentálneho spravovania - analyzovať a identifikovať kľúčové miesta a fázy, kde a ako je potrebné využívať princípy otvoreného vládnutia, konkrétne participáciu, komunikáciu, transparentnosť. V nadväznosti na túto prácu budú tiež experimentovať s organizovaním komunikačných stretnutí samosprávy s občanmi o živých mestských témach. Stretnutia budú kombinované s relevantnými odbornými vstupmi a vzdelávacími aktivitami. Dizajn, aktivity stretnutí a niektoré vzdelávacie vstupy bude zabezpečovať koordinátor/ka participácie/otvoreného vládnutia, za pomoci ďalších zamestnancov úradu a relevantných odborníkov pre odborné vstupy a vzdelávanie.

1.8. Výstupy a výsledky po zavedení záväzku

Záväzok pomôže porozumieť systému otvoreného vládnutia a nastaviť ho s dôrazom na aspekty komunikácie, participácie a informovania občanov v oblastiach, ktoré vnímajú ako dôležité. Výsledkom záväzku budú (metodické) odporúčania a návrhy inštitucionálneho zlepšenia aplikácie systému otvoreného vládnutia a čiastočné podklady pre komunikačnú stratégiu MsÚ voči občanom, príp. medzi oddeleniami, v procesoch týkajúcich sa územného, strategického a environmentálneho plánovania. Záväzok tiež prispeje k posilneniu zručností, schopností a postojov zamestnancov Mestského úradu pre aplikovanie otvoreného vládnutia. Dlhodobo môže záväzok prispieť k eliminácii konfliktov mesta a obyvateľov, ktoré niekedy vznikajú kvôli nedostatočnému zapájaniu verejnosti, málo zrozumiteľnej a nevhodne načasovanej komunikácii a informovania o projektoch dôležitých pre obyvateľov. Tým sa skvalitní vzťah samosprávy a občanov a podporí udržateľný rozvoj otvoreného vládnutia a udržateľný rozvoj mesta ako takého.

1.9. Spojenie záväzku so strategickou víziou otvoreného vládnutia samosprávy

Vzhľadom na to, že naša samospráva je v Iniciatíve otvoreného vládnutia nováčikom a tvorí svoj historicky prvý akčný plán otvoreného vládnutia, dlhodobé ciele, resp. strategická vízia, otvoreného vládnutia sú v procese tvorby (viac záväzok č. 2 & 1. časť akčného plánu - strategická vízia).

Aj napriek tomu je zrejmé, že dlhodobým cieľom je udomáčniť kultúru otvoreného vládnutia - čo sa týka schopností, zručností a postojov - u všetkých obyvateľov mesta Banská Bystrica (podľa potreby a možností, vzhľadom na ich postavenie, aktivizáciu a pod.). Navrhnutý záväzok sa prierezovo dotýka dôležitých princípov participácie, komunikácie a transparentnosti v systéme otvoreného vládnutia. Posilňuje porozumenie tomuto systému a schopnosť aplikovať ho, čím zasejeme prvé semienka kultúry otvorenej samosprávy v našom meste a vytvoríme podmienky pre jeho ďalší rozvoj.

1.10. Niektoré oblasti politiky, ktorých sa záväzok týka

Právo na informácie, participatívna tvorba verejných politík

1.11. Primárny sektor relevantný pre záväzok

Rozvoj mesta (local development)

Budovanie kapacít v otvorenom vládnutí

1.12. Hodnoty otvoreného vládnutia, ktoré sa spájajú so záväzkom

Participácia, komunikácia, transparentnosť, inovácie pre podporu týchto hodnôt

1.13. Zdroje potrebné na realizáciu tohto záväzku

Rozpočet	Zamestnanci (počet zamestnancov potrebných na realizáciu záväzku)	Čas (mesiace potrebné na implementáciu)
0 eur	cca 10 zamestnancov MsÚ (účastníci analytickej skupiny)	12 mesiacov
0 eur	koordinátor pre participáciu/otvorené vládnutie	12 mesiacov
rozpočet MsÚ	externí experti (v oblasti vzdelávania v témach súvisiacich s otvoreným vládnutím)	12 mesiacov

1.14. Ďalšie informácie:

- Väzby na národný rozvojový plán alebo iné sektorové alebo miestne plány
- Väzby na trvalo udržateľné ciele

Politika EÚ - Nové programové EÚ obdobie (Oblasť inovácií a "Európa bližšie k občanom")
 IROP, RIUS BBK, UMR BB
 IUS BBSK, SPR Banská Bystrica-Brezno
 PHSR mesta Banská Bystrica na roky 2015-2023
 Akčný plán PHSR na roky 2020-2022
 Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica 2021-2027
 Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy
 Konceptcia rozvoja športu mesta Banská Bystrica na obdobie do roku 2027
 Agenda 2030 (partnerstvo a spolupráca - prierezový princíp Agendy 2030 pre dosahovanie udržateľných cieľov)

1.15. Míľniky

Výstup	Začiatok	Koniec	Zodpovedný orgán	Status
Vytvorenie analyticko-pracovnej skupiny otvoreného vládnutia zloženej zo zamestnancov relevantných oddelení na Mestskom úrade	August 21	September 21	Kancelária prednostu v súčinnosti s koordinátorom/kou, Odbor rozvojových aktivít mesta, Oddelenie územného plánovania a architektka mesta, Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev	Nezačaté

Zabezpečenie koordinátora/ky participácie/otvorenej samosprávy	August 21	September 21	Vedenie mesta	<i>Prebieha</i>
Min. 10 pracovno-vzdelávacích stretnutí/workshopov analytickej skupiny otvoreného vládnutia	Október 21	Júl 22	Kancelária primátora, Kancelária prednostu v súčinnosti s koordinátorom/kou, Oddelenie medzinárodných vzťahov a zahraničného obchodu - Radnica	<i>Nezačaté</i>
Vytvorenie pilotných metodických odporúčaní pre zlepšenie otvoreného vládnutia v procesoch územného, strategického plánovania a environmentálneho spravovania	Október 21	Júl 22	Kancelária prednostu v súčinnosti s koordinátorom/kou, Odbor rozvojových aktivít mesta, Oddelenie územného plánovania a architekta mesta, Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev	<i>Nezačaté</i>
Min. 2 dialógy/stretnutia Mesta s občanmi (experimenty s komunikačnými aktivitami)	November 21	Apríl 22	Oddelenie medzinárodných vzťahov a zahraničného obchodu – Radnica, Kancelária primátora/mediálny tím	<i>Nezačaté</i>
Záverečná fokusová skupina s cieľom reflexie a hodnotenia na proces a efekt aktivít	Júl – August 22	August 22	Kancelária primátora Kancelária prednostu v súčinnosti s koordinátorom/kou	<i>Nezačaté</i>

Závazok 2:

Tvorba stratégie otvoreného vládnutia v meste Banská Bystrica

2.1. Opis konkrétnej akcie, ktorú záväzok dosiahne

Kontinuálna a systematická práca a spolupráca samosprávy a občianskych aktérov na tvorbe strednodobej až dlhodobej vízie a stratégie otvoreného vládnutia samosprávy Banskej Bystrice a integrácia otvoreného vládnutia v strategických dokumentoch Mesta.

2.2. Časový horizont:

September 2021 - August 2022

2.3. Vedúci implementačný samosprávny orgán

Oddelenie/odbor
Vedenie Mesta/Kancelária primátora
Kancelária prednostu v súčinnosti s koordinátorom/kou, Odbor rozvojových aktivít mesta, Oddelenie územného plánovania a architekta mesta Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev
Koordinátor/ka pre participáciu/otvorené vládnutie

2.4. Zástupcovia mimovládneho sektoru, prípadne iných zástupcov, ktorí budú zapojení do implementácie, ak budú

Organizácia
OGP partnerské organizácie
UMB

2.5. Opis záväzku / popis problému, na ktorý záväzok reaguje

Mesto Banská Bystrica tvorí svoj historicky prvý akčný plán otvoreného vládnutia. Doposiaľ takouto stratégiou nedisponovalo, aj keď v rámci iných strategických dokumentov sa témy otvoreného vládnutia čiastočne objavujú. Systematická práca na stratégii otvoreného vládnutia ako spôsobu rozvoja demokracie je v podmienkach SR obzvlášť dôležitá, *vzhľadom na historicky nedostatočné zapájanie verejnosti do rozhodovacích procesov pri tvorbe verejných politík*. Banská Bystrica, podobne ako iné samosprávy sveta, čelí komplexným globálnym problémom, ktoré si vyžadujú nové prvky vo verejnej správe. Takýmto prvkom je aj otvorené vládnutie, ktoré dáva priestor pre kolektívnu inteligenciu s potenciálom nachádzať riešenia k týmto typom problémov. Stratégia otvoreného vládnutia má tiež pomáhať budovať dôveru a partnerský vzťah mestského úradu a občianskych aktérov, v ktorom sa v súčasnosti vyskytujú problematické momenty. Na zabezpečenie integrácie otvoreného vládnutia v strategických a ďalších dokumentoch Mesta a ich realizácie je tiež potrebné monitorovať súlad týchto dokumentov so stratégiou OGP a akčným plánom.

2.6. Status quo/popis aktuálnej situácie

Mesto Banská Bystrica v súčasnosti tvorí svoj historicky prvý akčný plán otvoreného vládnutia. Doposiaľ takouto stratégiou nedisponovalo, aj keď v rámci iných strategických dokumentov a konceptov Mesta sa témy otvoreného vládnutia čiastočne objavujú. Tiež sú zapracované do niektorých nariadení, štatútov, uznesení, postupov (napr. Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 179/2007 o podmienkach organizovania

a uskutočňovania verejného zhromaždenia obyvateľov mesta a č. 12/2020 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica, štatút participatívneho rozpočtu, štatút výborov v mestských častiach a občianskych rád, štatúty rady primátora pre mimovládne neziskové organizácie, pre študentov, pre seniorov, pre architektúru a urbanizmus, etické kódexy zamestnancov a poslancov, rokovacie poriadky a verejné zasadnutia mestských orgánov (Mestské zastupiteľstvo, Mestská rada, komisie Mestského zastupiteľstva), postup Mesta Banská Bystrica pri využívaní súťaží návrhov pri obstarávaní služieb v oblasti architektúry, územného plánovania a stavebného inžinierstva, „slovo pre verejnosť“ v mestskom zastupiteľstve.

2.7. Popis záväzku, jeho prínos a celkový cieľ

Cieľom je vytvoriť v spolupráci samosprávy a občianskych aktérov prvý draft stratégie a tiež krátkodobých cieľov otvoreného vládnutia v Banskej Bystrici, ktorá bude vychádzať z 8 tém, ktoré sa vygenerovali počas tvorby prvého akčného plánu. Súčasťou záväzku bude tiež vytvorenie širšej skupiny podporovateľov otvoreného vládnutia ako platformy otvoreného vládnutia, ako aj užšej pracovnej skupiny z radov zamestnancov MsÚ, občianskych aktérov, akademikov, poslancov a kontinuálna práca na zapájanie iných relevantných aktérov. Členovia platformy sa budú pravidelne stretávať a tvoriť stratégiu otvoreného vládnutia, definovať krátkodobé ciele a tieto podľa možností realizovať, analyzovať existujúce strategické aj ďalšie dokumenty a integrovať princípy otvoreného vládnutia do týchto dokumentov, zapracovávať doložku súladu dokumentov, predkladaných na schválenie, so stratégiou otvoreného vládnutia a jej akčným plánom. Súčasťou bude aj snaha o nadviazanie na strategické aktivity kraja, národnej úrovne, príp. susedných miest a na strategické ciele a aktivity iných občianskych organizácií.

2.8. Výstupy a výsledky po zavedení záväzku

Výsledkom realizácie záväzku bude prvý draft stratégie otvoreného vládnutia Mesta Banská Bystrica postavený na 8 témach, ktoré sme identifikovali ako kľúčové počas tvorby akčného plánu. Stratégia bude dôležitým nástrojom podpory udržateľného rozvoja mesta, rozvoja demokracie, rozvoja partnerského vzťahu MsÚ a občianskych aktérov a rozvoja nových

prvkov vo vládnutí, ktoré majú potenciál čeliť zložitým problémom súčasnej doby. Závazok má prispieť aj ku konsolidácii a koordinácii strategických dokumentov Mesta, relevantných pre otvorené vládnutie, k nadviazaniu na strategické aktivity kraja, národnej úrovne, susedných miest, aj občianskych organizácií. Prostredníctvom tohto záväzku by sa mali identifikovať a implementovať aj ľahko realizovateľné krátkodobé ciele z rozpracovaných 8 tém. Závazok má tiež zabezpečiť spoluprácu aktérov samosprávy a občianskych aktérov v rámci platformy otvoreného vládnutia a činnosť užšej pracovnej skupiny.

2.9. Spojenie záväzku so strategickou víziou otvoreného vládnutia samosprávy

Strategická vízia otvorenej samosprávy je v procese tvorby. Tento záväzok je príslubom, že táto stratégia vznikne.

2.10. Niektoré oblasti politiky, ktorých sa záväzok týka

Právo na informácie, participatívna tvorba verejných politík, sociálna zodpovednosť, otvorené vládnutie (všeobecne)

2.11. Primárny sektor relevantný pre záväzok

Strategický rozvoj mesta (local development)

2.12. Hodnoty otvoreného vládnutia, ktoré sa spájajú so záväzkom

Participácia, komunikácia, transparentnosť, inovácie pre podporu týchto hodnôt

2.13. Zdroje potrebné na realizáciu tohto záväzku

Rozpočet	Zamestnanci	Čas (mesiace potrebné na implementáciu)
V rámci náplne práce	Vybraní reprezentanti vedenia Mesta	12 mesiacov
V rámci náplne práce	Zamestnanci vybraných oddelení	12 mesiacov
V rámci náplne práce	Koordinátor participácie /otvoreného vládnutia	12 mesiacov
Rozpočet MsÚ	Partnerské občianske organizácie pre otvorené vládnutie (OGP tím)	12 mesiacov
Rozpočet MsÚ	Užší pracovný tím v rámci stálej skupiny platformy otvoreného vládnutia (cca 2-3 ľudia), ktorí budú zodpovední za vypracovanie stratégie otvoreného vládnutia	12 mesiacov

2.14. Ďalšie informácie:

- Väzby na národný rozvojový plán alebo iné sektorové alebo miestne plány
- Väzby na trvalo udržateľné ciele

EÚ Politika - Nové programové EÚ obdobie (Oblasť Inovácií a "Európa bližšie k občanom")
 Integrovaný regionálny operačný program (IROP)
 Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja (RIUS BBK)
 Stratégia udržateľného mestského rozvoja BB (UMR BB)
 Strategicko plánovacie regióny Banská Bystrica Brezno (SPR BB-BR)
 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica 2015-2023 (PHSR BB)
 Akčný plán PHSR BB 2020-2022
 Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica 2021-2027
 Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy
 Konceptia rozvoja športu mesta Banská Bystrica na obdobie do roku 2027
 Agenda 2030 (partnerstvo a spolupráca - prierezový princíp Agendy 2030 pre dosahovanie udržateľných cieľov)

2.15. Míľníky

Opíšte výstup	Začiatok	Koniec	Zodpovedný orgán	Status
Vytvorenie stálej skupiny platformy otvoreného vládnutia (štatút)	August 21	Október 21	Oddelenie medzinárodných vzťahov a zahraničného obchodu – Radnica, Kancelária primátora/mediálny tím v súčinnosti s koordinátorom/kou participácie / otvoreného vládnutia	<i>nedokončené</i>
Vytvorenie užšej pracovnej skupiny zodpovednej za vypracovanie stratégie otvoreného vládnutia Mesta Banská Bystrica	September 21	Október 21	Kancelária primátora v súčinnosti s koordinátorom/kou participácie / otvoreného vládnutia, partnerské občianske organizácie	<i>nedokončené</i>
Realizácia min. 5 stretnutí platformy otvoreného vládnutia	September 21	August 22	Oddelenie medzinárodných vzťahov a zahraničného obchodu – Radnica, Kancelária primátora/mediálny tím v súčinnosti s koordinátorom/kou participácie / otvoreného vládnutia, partnerské občianske organizácie	<i>nedokončené</i>
Konsolidácia a koordinácia strategických konceptov a dokumentov Mesta, relevantných pre	September 21	August 22	Odbor rozvojových aktivít mesta, Oddelenie územného plánovania a architekta mesta	<i>trvale</i>

otvorené vládnutie				
Stratégia otvoreného vládnutia Mesta Banská Bystrica	September 21	August 22	Odbor rozvojových aktivít mesta, Oddelenie územného plánovania a architekta mesta, novo-vytvorená užšia pracovná skupina otvoreného vládnutia	<i>nedokončené</i>
Identifikácia a realizácia ľahko realizovateľných krátkodobých cieľov otvoreného vládnutia	September 21	August 22	Kancelária prednostu v súčinnosti s koordinátorom/kou, platforma otvoreného vládnutia	<i>nedokončené</i>

***

* Súčasťou tohto akčného plánu je aj príloha - graficky spracované výstupy diskusií participatívnych stretnutí, ktoré sa realizovali počas tvorby prvého akčného plánu mesta Banská Bystrica, v rámci ktorých bolo identifikovaných 8 tém kľúčových pre rozvoj otvoreného vládnutia v Banskej Bystrici.

